

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 3,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych, spowodowanych siłą wyższą, (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądać niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lin. 15 gr.
na str. 3-lin. 50 gr. ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P.K.O. Nr. 145266.

Czcionkami drukarni B. Miłoszewskiego w Nowemście n. Drwęcą.

Rok II.

Nowemiasto n. Drwęcą, wtorek 1 stycznia 1935 r.

Nr. 1.

Z Nowym Rokiem ku nowym świtom.

Rok 1934 — okresem wielkiej chwały dla Polski.

Jest już od najdawniejszych lat w zwyczaju, że w ostatnim dniu starego roku sporządzamy bilans nie tylko z dorobku własnego, ale i z dorobku całego państwa i narodu.

I kiedy dzisiaj, jak po inne lata, spoglądamy na okres ubiegłych dwanaście miesięcy, z radością możemy stwierdzić, że rok 1934 był dla Polski największym dotąd w odrodzonych dziejach naszych etapem w umacnianiu pozycji, jaką Rzeczpospolita zdobyła sobie wysiłkiem kilku lat poprzednich, a jaka należy się naszemu państwu ze względu na jego położenie geograficzne, liczebność, znaczenie kulturalne, gospodarcze i wojskowe.

Co najważniejsze, umocniliśmy nasze znaczenie mocarstwowe w niezwykłe krytycznym dla świata okresie roku ubiegłego, w którym nie było ani jednego miesiąca, w którymby Europa nie zatrzęsała się od jakiejś strasznej detonacji. Bilans krwawych wydarzeń politycznych w Europie w ciągu r. 1934, ukoronowany ostatnio straszliwym zamachem w Marsylii, zaciemniał przez cały rok horyzont polityczny Europy i nieustannie huczał wulkan, mogący łąda chwilę sprowadzić zawieruchę wojenną.

A mimo to ubiegły rok zaznaczył się dla Polski ogromnie doniosłymi faktami, które szeroko rozślały imię Ojczyzny naszej, stawiając ją w szeregu tych państw Europy, które przodują w pochodzie kultury i dążą do wielkich przeznaczeń dziejowych. Wspomnijmy pokrótce najważniejsze wypadki roku ubiegłego.

Już początek roku 1934 zaznaczył się dwoma doniosłymi zdarzeniami. Dnia 26 stycznia Polska zawarła pakt o nieagresji z Niemcami, który utrwalił pokój na naszej granicy zachodniej, zlikwidował w polityce międzynarodowej t. zw. „kwestję Pomorza“ i podniósł ogromnie znaczenie Polski jako państwa o ustabilizowanej polityce pokojowej. Tego samego dnia 26 stycznia nastąpiło jeszcze pamiętne uchwalenie przez sejm nowej konstytucji, który ostatecznie wejdzie w życie (po zmianach dokonanych przez Senat) umocni jeszcze więcej fundamenty naszego rozwoju wewnętrznego.

Rok 1934 zanotować może dla Polski dalej zwycięski Challenge, przez który stanęliśmy po raz drugi na czele narodów lotniczych świata, wspaniałe zwycięstwo balonów polskich w turnieju powietrznym o puchar Gordona, wreszcie wspaniały sukces na arenie międzynarodowej w Genewie, kiedy to minister Polski zerwał hańbiące nas traktaty mniejszościowe, stawiając państwo nasze do rządu niezależnych od nikogo mocarstw europejskich.

W dziedzinie wewnętrznej gospodarki w ub. roku zanotować trzeba przede wszystkim ukończoną realizację Pożyczki Narodowej, która przyczyniając się do zrównoważenia budżetu — stała się równocześnie wspaniałym wyrazem ofiarnej woli i energii narodowej w wypadku, gdy idzie o dobrze zrozumiany interes państwa.

Oprócz tych wielkich i radosnych zdarzeń, nie brakło nam w ciągu minionego roku i bolesnych momentów. W czerwcu barbarzyński zamach wyrwał z naszego grona jednego z najlepszych synów Polski, niezapomnianego Bronisława Pierackiego, po którym smutek i żaloba były w Polsce powszechne. Niedługo potem straszna klęska żywiołowa w postaci powodzi dotknęła szerokie masy ludności na południu Polski i pochłonęła nie tylko liczne ofiary w ludziach i mieniu, ale także i wielkie zasoby materialne rządu i społeczeństwa.

Mimo wszystko jednak sukcesy roku 1934 przewyższają znacznie doznane klęski. Miniony rok zaznaczył się dla Polski rezultatami, które napewno w historii przyniosą mu nazwę

W 16-tą rocznicę oswobodzenia Wielkopolski.

POZNAŃ. W 16-tą rocznicę oswobodzenia Wielkopolski i Poznania oraz wybuchu powst. wielkopolskiego odbyła się tradycyjna uroczystość. Rano w kościele farnym odprawione zostało uroczyste nabożeństwo, na którym obecni byli przedstawiciele władz cywilnych, państwowych, samorządowych i wojskowych oraz wiele organizacji społecznych ze sztandarami. W godzinach popołudniowych na Placu Wolności nastąpiła zbiórka wszystkich organizacji byłych wojskowych, Przysposobienia wojskowego i wych. fizycz., Związku Legionistów i kompanii honorowych. U zapalonego znicza przemówił zastępca dowódcy OK. VII pułk Switalski, wznosząc w zakończeniu przemówienia okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Prezydenta Mościckiego i Marszałka Piłsudskiego. Następnie oddziały

udały się do pomnika Wdzięczności, gdzie przedfilowały przed przedstawicielami władz. U stóp pomnika złożono wieniec od zarządu miasta, poczem delegacja związku byłych Powstańców i Wojaków udała się na cmentarz w Górczynie, gdzie złożyła wieniec na grobie poległych powstańców. Wieczorem w auli uniwersyteckiej odbyła się akademja, na której program złożyły się przemówienia radcy Zaleskiego, który przemawiał w imieniu chorego prezydenta miasta pułk Więckowski, adwokata dr. Celichowskiego i gen. w st. sp. Taczaka, pierwszego dowódcy sił powstańczych. Drugą część akademji wypełniły produkcje artystyczne. W Teatrze Wielkim odbyło się uroczyste przedstawienie „Verbum Nobile“ Moniuszki

Powstanie przeciw Sowietom ogarnia Turkiestan.

KAIR. Z Kairu nadchodzą wiadomości o poważnych zaburzeniach w sowieckiej części Turkiestanu. Powstańcy są nieźle zaopatrzeni w broń i amunicję, otrzymaną jakoby drogą przez Mongolję, niektóre oddziały powstańcze, cofając się przed wojskami sowieckimi, przekroczyły granicę afgańską i schroniły się w górach.

Taktyka powstańców na ustawicznych wypadach w coraz to innych polegających miejscach.

Oddziały sowieckie dokonywują, jakoby masowych egzekucyj, zwłaszcza po wsiach. Uchodźcy z Turkiestanu chronią się do Persji, Afganistanu i Mongolji, gdzie w myśl zasad braterstwa wyznawców Islamu przyjmowani są z wielką gościnnością.

Rok 1934 w cyfrach.

3 miliony małżeństw w Europie „Złote niebezpieczeństwo“

Międzynarodowa Komisja Statystyczna Ligi Narodów ogłosiła dane cyfrowe, dotyczące ruchu ludności na całym świecie na pierwszych dziesięć miesięcy roku bieżącego. Jak się okazuje ze sprawozdania, liczba nowozawartych w Europie małżeństw jest bardzo poważna, wynosi bowiem od 1 stycznia do 1 listopada 3 miliony okragło. Dodajmy że w tej liczbie niema wykazu małżeństw zawartych w Rosji europejskiej. Przyrost ludności w Europie wyniósł w ciągu 15 lat powojennych 3 proc. w Azji natomiast w tym samym czasie 15 proc. Według obliczeń M. K. St. przyrost ludności na całym świecie wynosi rocznie około 1/2 proc. Skoro w r. 1930 ogólna liczba mieszkańców naszego globu wynosiła 1 miliard 950 milionów, to w

danej chwili musi ona wynosić dwa miljardy o ile nie więcej.

Gdy liczba zawartych w Europie małżeństw sięga 8000 dziennie, to liczba samobójstw w ciągu roku bieżącego dosięgła pokaźnej liczby 50.000, czyli że przeciętnie wypada 5.000 samobójstw na miesiąc, a 170 dziennie. Jest to znacznie więcej niż przed wojną.

Wracając do danych wskazujących przyrost ludności, stwierdzić można, że skoro przyrost ten wynosi około 1/2 proc. rocznie, to wobec 450 milionów mieszkańców, których posiadają w Azji same Chiny, za 20 lat ludności ich będzie wynosiła tyleż co ludność całej Europy w tej chwili t. j. 510 milionów, a co 10 lat powiększać się będzie o dalszych 25 milionów, o ile nie więcej.

Miła perspektywa dla białej rasy.

Proces o zamordowanie Kirowa rozpoczął się w ścisłej tajemnicy.

MOSKWA, 28. 12. W piątek rozpoczął się w Moskwie przed sądem wojennym proces przeciw zabójcy Kirowa, Mikołajewowi i jego 13 towarzyszyom.

Na rozprawę, która toczyła się przy drzwiach zamkniętych, nie dopuszczono żadnych przedstawicieli prasy, ani sowieckich ani też zagranicznych.

Oskarżonych wprowadzono na salę rozpraw skutych łańcuchami u rąk i nóg.

Mikołajew na pytanie prokuratora, czy poczuwa się do winy, zawołał rzekomo, iż usunął z Rosji człowieka niekczemnego. — Inni pójdą jego śladem.

„roku wielkiego.“ Stanie się on dla nas niewątpliwie tym okresem przelomowym, o którym historia powie, że w tym czasie zatarły się ostatnie ślady dawnej niewoli politycznej, a Polska weszła na dziejową drogę potęgi i chwały. Z otuchą i wiarą w przyszłość wstępujemy więc w nowy rok 1935, krocząc powoli ku promiennym świtom przeznaczenia.

Zinowiew i Kamieniew nie będą sądzeni.

Prasa sowiecka zamieszcza uchwały najróżniejszych organizacji robotniczych, domagających się kary śmierci dla inicjatorów i sprawców zamachu na Kirowa.

Mimo to w oficjalnym komunikacie, wydanym przez komisariat spraw wewnętrznych ZSRR zaznaczono, że sprawa Fiedorowa, Sasarowa, Zinowiewa, Wardina, Kamieniewa, Załuckiego i Jewdokimowa została przekazana specjalnemu kolegium przy komisariacie spr. wewn., gdyż śledztwo ustaliło brak dostatecznych danych dla przekazania ich sądowi.

Wszyscy wyżej wymienieni mają być zesłani w trybie administracyjnym. Do czasu ukończenia śledztwa pozostaną jeszcze w Moskwie.

Min. Beck u króla duńskiego.

KOPENGAGA. Minister spraw zagranicznych p. Józef Beck był przyjęty w niedzielę na specjalnej audjencji przez króla. Min. Beck złożył również wizytę premierowi Stauningowi oraz odwiedził dyrektora departamentu w min. spraw zagr. Barnhofta, który podczas nieobecności ministra spraw zagranicznych Muncha, kieruje sprawami ministerstwa.

10.000 książek na stosie.

WEKIN 28 12. Na mocy rozporządzenia władz spalono tu publicznie 10.000 skonfiskowanych książek przeważnie treści komunist.

Samochód ciężarowy pod kołami pociągu.

BERLIN 28 12. Z Wiednia donoszą, że w pobliżu miasta wpadł pod pociąg samochód ciężarowy, którym jechały 4 osoby. Auto zostało strzaskane. Dwie osoby poniosły śmierć na miejscu, a dwie odwieziono w stanie beznadziejnym do szpitala. Dróżnika, który zapomniał zamknąć zaporę aresztowano.

Trąba morska porwała trzech robotników.

PARYZ 28 12. Z Madrytu donoszą: Trzej robotnicy, zatrudnieni przy regulacji rzeki Odiel, wpadającej do morza Śródziemnego pod Huelva w Andaluzji zostali porwani przez trąbę morską i zatonęli.

Nieszczęśliwa przeprawa promem.

TOLEDO 28 12. W pobliżu Puebla Montalban na rzece Tajo przewrócił się prom. Znajdujący się na nim samochód wpadł do rzeki, wskutek czego 4 osoby utonęły.

Tandeta francuska unieruchomiła największą kopalnię polską.

CHORZOW. W dniu 24 bm. uszkodzona została maszyna wyciągowa na szybie kopalni Skarboferm Prezydent Mościcki w Chorzowie. Po bliższym zbadaniu okazało się, że uszkodzenie powstało wskutek złego gatunku materiału, z którego wykonano koło maszyny sprowadzone z fabryki Citroena we Francji za sumę około 300.000 zł. Wskutek uszkodzenia największa w Polsce kopalnia węgla będzie nieczynna przez miesiąc. Wobec tego, że Skarboferm po-

siada duże zamówienia, wydobycia węgla zostało przerwane na inne kopalnie tego przedsiębiorstwa Pole Zachodnie i kopalnię w Bielszowicach, gdzie przeniesiono załogę z kopalni „Prezydent Mościcki”. Kopalnie te są gorzej wyposażone technicznie, to też dla utrzymania wydobycia powiększono załogę o 150 ludzi, którzy zostali przyjęci do pracy w dniu 27 bm.

Program Radjowy.**Warszawa — poniedziałek 31. XII.**

6.45-8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Codz. Przgl. Prasy Polskiej 12.10 Koncert ork. jazz. 13.00 Dziennik połudn. 13.05 (płyty) 15.30 Wiadom. o ekspor. polsk. 15.35 Przegląd giełdowy 15.45 Koncert zesp. 16.45 Lek. jęz. niemieck. ze Lwowa 17.00 Recital fortepian. 17.25 Skrzynka poczt. 17.35 Muzyka salonowa 17.50 Odczyt z Poznania 18.00 Skrzynka poczt. rolnicza 18.10 Przegląd filmowy 18.15 Koncert solistów ze Lwowa 18.45 Pogadanka dla dzieci 19.00 Muz. salon, 19.25 Chwilka społeczna 19.45 Program na dzień nast. 19.50 Wiadom. sport. 20.00 Muz. lekka 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Jak pracujemy w Polsce 21.00 Koncert symf. 21.45 Feljton 22.00 Koncert reklamowy 22.15 Sylwestrowa antologia aktorska 22.45 23.05 Przeboje i melodie z roku 1934 23.00 Wiadom. meteor. dla komun. lotn. 23.55 Mazur z z op. „Halka” 24.00 Bicie zegara 24.00 Przemówienie noworoczne 00.10-00.25 Specjalna aud. dla Polonji Zagran (tr. do St. Zjedn. Ameryki Połudn.) 0.25-1.00 Muzyka tan. z kaw. Gastronomia 1.00 Wesola aud. sylwestrowa ze Lwowa 2.00-3.00 Muzyka tan.

Warszawa — wtorek 1. I.

9.00-10.00 Audycja poranna 10.30 Nabożeństwo z kośc. św. Krzyża w Warszawie 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Przgl. teatralny 12.15, 13.15 Kone. porank. w przerwie o godz. 13.00 Huculszczyzna bez deklamacji 14.00 Wesola muz. i scenki ludowe 15.00 Feljton 15.15 Utwory na klarnet. 15.25 Tr. ze Lwowa 15.45 Piosenki 15.50 Pogadanka 16.00 Muzyka 16.20 Recital skrzypcowy 16.45 Słuchow. dla dzieci 17.10 Muzyka do tańca 18.00 Skrzynka poczt. techn. 18.10 Zycie kultur. i artyst. stolicy 18.15, 19.00 Muz. lekka 18.45 Noworoczne horoskopy literackie 19.10 Feljton aktualny 19.30 Muz. lekka 19.45 Program na

z. nast. 19.50 Wiadom. sport. 20.00 Jedna jedyna noc d operetka w 3-eh aktach W przerwie I-iej Dzień. wiecz. w przerwie II-giej Jak pracujemy w Polsce 22.15 Koncert reklamowy 22.30 Muz. tan. z danc. Oaza 23.00 Wiadom. meteor. dla komun. lotn. 23.05 Muzyka taneczna.

Warszawa — środa 2. I.

6.45-8.00 Audycja poranna 11.57 Sygnał czasu 12.00 Hejnał z Krakowa 12.03 Wiadom. meteor. 12.05 Codz. Przgl. Prasy Polskiej 12.10 Kone. zesp. 13.00 Dziennik połudn. 13.05 Płyty 15.30 Wiadom. o eksporcie polsk. 15.35 Przegląd giełdowy 15.45 Fragm. teatr. 16.00 Lekka audycja ze Lwowa. 16.30 Piosenki 16.45 Audyc. dla dzieci 17.00 Pieśni 17.35 Odczyt z cyklu Ze świata dziewcząt 17.35 Płyty 17.50 Poradnik sportowy 18.00 Skrzynka poczt. roln. 18.10 Zycie kultur. i artyst. stolicy 18.15 Kwartet fortep. 18.45 Kryzys dawniej i dziś 19.00 Piosenki 19.20 Pogadankę aktualna 19.30 Utwory skrzyp. 19.45 Program na dz. nast. 19.50 Wiadom. sport. 20.00 Wieczór Mickiewiczowski z Wilna 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 Jak pracujemy w Polsce 21.00 Kone. Chłop. 21.30 Odczyt w jęz. esperanckim z Krakowa 21.40 Piosenki 22.00 Kone. reklamowy 22.15 Muz. tan. 23.00 Wiadom. meteor. dla komun. lotn. 23.05—23.30 D. c. muzyki tan.

Giełda zbożowa w Poznaniu

Notowania z dnia 29. XII. 1934. Za 100 kg. płacono

Zyto	15,25 — 15,50
Pszonica	16,00 — 16,50
Jęczmień browarowy	20,25 — 20,75
Jęczmień jednolity	19,00 — 19,50
Jęczmień zbiorowy	18,75 — 19,25
Owies	15,25 — 15,50
Otręby żytnie	10,75 — 11,50
Otręby pszenne (grube)	10,85 — 11,35
Otręby (średnie)	15,50 — 15,75
Gorzycza	48,00 — 50,00
Groch Viktorja.	41,00 — 45,00
Groch Folgiera	32,00 — 35,00

Giełda pieniężna. Bank Polski płać w dniu 29. XII. 1934 za dolary amerykańskie 5,30—5,33 funty szterlingów 26,48 franki szwajcarskie 172,65 franki francuskie 34,90 guldeny gdańskie 172,72 liry włoskie 45,25 floreny holenderskie 358,70

Redaktor odpowiedzialny Antoni Mitoszewski w Nowemmieście.
Wydawca Celestyn Mitoszewski w Nowemmieście.

Za okazane nam szczerze dowody współczucia oraz za nadesłane wieńce i kwiaty z powodu śmierci mojej najdroższej żony i naszej drogiej matki składamy

serdeczne podziękowania

Paul Zegnotat i dzieci

Nowemiasto n. Drw. dnia 29 grudnia 1934 r.

Uczeń

może się zgłosić od zaraz
Gilgenast - Pacółtowo
mistrz kołodziejski

Wszystkim swym Szanown. Odbiorcom

Dosiego Roku

życzy

Ludwik Stienss - Lubawa

— R Y N E K 18. —

Nowy dom mieszkalny

(dla 4 lokatorów) oraz 1 i ćwierć morga ogrodu tanio sprzedam

Józef Tarach - Nowemiasto n. Drw.

OGŁASZAJCIE SIĘ w najpoważniejszym piśmie pow. GŁOSIE LUBAWSKIM

Pokój

z utrzymaniem tanio do wynajęcia

Zgłosz. w Administr. „Głosu Lubawskiego”.

Urządnic państwowy poszukuje

mieszkania słonecznego

3 lub 4 pokojowego
Zgłoszenia w Adm. „Głosu

Potrzuje

UCZNIA

od Nowego Roku
Skład Kolonjalny

A. Kopysteki

ul. 19 Stycznia Nr. 4.

Wszelkie formularze poleca Księgarnia **B. MIŁOSZEWSKI** Nowemiasto

Szanownej klienteli miasta i okolicy

Dosiego Roku

życzy

Władysław Truszczyński

— Skład żelaza —

Anastazy Nadolny

Skład kolonjalny

NOWEMIASTO — Rynek 2.

Szanownej klienteli miasta i okolicy

Dosiego Roku

życzy

Juljan Truszczyński

— Skład kolonjalny i Restauracja —

i Alfons Truszczyński

— Skład żelaza — **LUBAWA** —

Znaczki stemplowe blankiety wekslowe

poleca

Księgarnia - Drukarnia - **B. MIŁOSZEWSKI**
Nowemiasto n. Drw.

CEGIELNIA POWIATOWA w Nowemmieście n. Drw.

dostarcza

na korzystnych warunkach z placu jak i franko stacja odbiorcza:

najlepszą **cegłę** paloną, a po specjalnie niskich cenach

Dachówkę (Holenderkę), sączki we wszelkich rozmiarach oraz wszelkie inne wyroby cegielniane w każdej ilości.

Adresować: **WYDZIAŁ POWIATOWY, Nowemiasto n. Drwęca - Rynek - Telefon Nr. 1.**